

Praktisk biosikkerhetsarbeid i resirkulerende akvakultursystemer (RAS)

Sondre Veberg Larsen¹, Brit Tørud², Ole-Kristian Hess-Erga³, Kamilla Furseth³, og Sonal Patel²

1 Akvaplan Niva 2 Veterinærinstituttet 3 NIVA

For å kunne optimalisere biosikkerhetstiltakene i resirkulerende akvakultursystemer (RAS) er det viktig å kartlegge dagens praksis og erfaring i landbasert laksefiskproduksjon. Denne rapporten er basert på intervjuer for å kartlegge erfaringsbaserte kunnskapsgrunnlaget om patogene mikroorganismer og gjeldende biosikkerhetsstrategier i RAS. Rapporten er en del av prosjektet Biosikkerhet i RAS (BRAS #901792), finansiert av FHF. Det ble gjennomført individuelle dybdeintervjuer med personell fra åtte forskjellige settefiskanlegg (respondenter) i Norge i perioden april til mai 2023. Det ble også samlet inn informasjon for å få bedre innsikt i anleggsspesifikke forhold med mulig betydning for biosikkerhetsarbeidet. Følgende tema ble kartlagt: 1. Regelverk og krav, 2. Anleggsutforming og infrastruktur, 3. Fiskeproduksjon, 4. Agens og sykdom 5. Biosikkerhetstiltak og strategier. Rapporten beskriver arbeid med biosikkerhet på anleggene slik det ble praktisert ved tidspunkt for intervju.

Hovedfunn: Det var stor variasjon mellom anleggene representert i intervjuene mht. teknologi, utforming, fiskeproduksjon og sykdomsstatus. Resultatene viser at anleggene praktiserer ulike biosikkerhetstiltak og har ulike biosikkerhetsstrategier.

Respondentene hadde delte meninger om biofilteret sin rolle iht. biosikkerhet. Tilgjengelig tid kan være begrensende for gjennomføring av tiltak. Brakklegging definert som når en avdeling står helt tom for fisk ble nevnt som et mulig tiltak. Det ble ytret at dette kanskje kan være en viktig strategi for enkelte patogener, men det er ikke gitt at brakklegging vil fungere mot alle. Erfaringen fra deltagerne tilsier at sanering eller nullstilling av biofilter er utfordrende. Det er enighet om at et krav om nullstilling må være kunnskapsbasert, da inngrepet kan få store produksjons- og fiskevelferdsmessige konsekvenser.

Det ble poengtert kunnskapsmangel om faktorer som påvirker agens og deres eventuelle overlevelse i RAS, samt hvilke metoder og protokoller som er effektive for å bli kvitt et eller flere spesifikke agens.